לעיל יח: מגילה יח: ב) ולעיל מ: להמו מד.ז קדושין מה, ג) [לעיל יח: יח:ו. ד) לעיל כט., ה. (לעיל כח.) לקמן קט., ו) עירובין מו., ו) [עי מוספות לקמן מב: ד"ה ר" יוסי], מ) [לעיל ח:], ט) [לעיל כט.], י) [לקמן קח:], כ) [ל"ל קאמר לר" . יהודה],

מוסף רש"י

שומרת יבם. ממתנת לייבום יבמה (לנויל יח:) מלפה ליבמה ומלוה בגדול לייבס (מגילה יח:). שקידש אחיו. של ינס אחותה. אחר שנפלה לפניו (לעיל יח:) כא אחד מן האחין וקידש את אחותה של יבמה אחר שנפלה היבמה לפניהן יתנילה יחי*ו* ומלה היבום לו. לוס שקידש אחות יבמתו, המתך. מלכנוס, לפי שאחות זקוקתו היא, הואיל ולאחר שמקקה הואיל ולאחר שמוקקה אחותה לו קידש את זו, לריך להמתין עד שתתייבם היבמה לאחיו דפקעה זיקה (שם). עד שיעשה אחיך מעשה. כיכמתו או לחלון או לייכס, אכל בעוד היכמה לפני כולן לחלוך או לייבס הרי היא לכל אחד כאשתו על ידי זיחת יבום ואסור באחותה משום אחות אשה. דקסבר יש זיקה אפילו בתרי וכל שכן בחד, ופליגי רבנן עליה ואמרי הואיל ושני אחים הן אין זיקתו מיוחדת להיות מוטלת על אחות גרושה מדברי תורה. הויא ערוה מן המורה, אבל אחות חלולה אינה אלא מדברי סופרים יקדושיו מה.). היבמה לא תחלוץ. נתוך ג' חדשים מיתת בעלה, מפרש למיתת מטמא ביבמות ולקחו מעוברת אינה חלינה, ואם תאמר תחלון בחוך ג' ותמתין עד לאחר ג', שאם תמלא מעוברת אינה צריכה חליצה אם חלד ולד של קיימא, ואם לא תמלא מעוברת אינה לריכה חליצה אחרת, ואם תלד וולד שאינו של קיימא מחלון פעם שניה, שמא יהא וולד של קיימא ואינה חלינה לאוסרה לכהונה, ונמנא מנריכה כרוז לכהונה, ולילרכה דלמא איכא דהוי בחלילה ולא הוי בהכרזה וסבר שרו חלולה לכהן (ערובין מז.). ולא תתייבם. שמא מעוברת היא ונמלא כא על חשת חחיו שיש לה עני משת ממיז שיש נה בנים והרי היא עליו בכרת, אבל לאחר שלשה דניכר בה שאינה מעוברת, או מחלוך או מתייבס (שם). וכן כל שאר הנשים בו׳. שמא תלד בתוך תשעה למיתת בעלה, ספק בן שבעה לאחרון ספק כן משעה לראשון, ובעינן הבחנה כדאמרינן (לקמן מב.) שמא ייבס אשת אחיו מאמו ועוד יש איסוריו

נסיב לרת רחל דהיינו לרת קרובת חלולתו אמרי לרת חלולתו נסיב

אולא בהדה לבי דינא. כשהיבמה חוללת אין לרתה הולכת עמה הלכך כי נסיב אחות לרה לא אמרינן אחות חלולתו נסיב: בותבי' ולא מסייבמת. דהויא לה אחות חלולתו. ומיהו מחלילה לא מפטרא דמדאוריית׳ רמיא קמיה ואע"ג דאחותה קיימת דאחות חלולה אינה אלא מדברי סופרים: וכן המגרש. בגמרא בעי מאי וכן: פטורה. אף מן החלילה דיולאה משום אחות אשה הואיל ואשתו קיימת ואחות גרושה מדברי תורה לכתיב (ויקרא יח) עליה בחייה כל שבחייה שו שומרת יכם שקדש. אחד מן האחין את אחותה לאחר שנפלה זו לפניהם והחקקה לכולן: המסן. מלכנום דקא פגעת באחות זקוקה: עד שיעשה מעשה. שיכנסו האחין את היבמה או יחלצו ותעקר זיקתה ממך: מסה היבמה יכנום אם אשתו. דאפילו כנסה ומתה מותר באחותה: מת היבם. ולא נותר לו אח אלא זה: וחם חשם חחיו בחלילה. חבל יבומי לא דאחות גרושתו היא: גמ' הלכה כרבי יהודה. דיש זיקה ואלימא למיסרא עליו: מהו ביבמחו. מי אמרינן כיון דמתה פקע איסור אחות אשה ושריא או דלמא אע"ג דפקע איסור אחות אשה קם עליה באיסור אשת אח הואיל ונאסרה עליו שעה אחת בשעה שהיתה זקוקה ליבם ואין אני קורא בה יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לה בנים ואסורה עולמית עליו: מ"ט דרב. דשרי הרי נאסרה עלין שעה אחת: שהותרה. בשעת נפילתה: נאסרה. כשקידש זה חחותה: וחח"ל מת חחיו הב". ונפלה אחותה ואסרתה לראשונה עליו משום אחות זקוקה ואע"ג דעבד בה מאמר כדתנן בפ' ארבעה אחיןש ב"ה אומרים אוי לו על אשתו ואוי לו על חשת חחיו: וחח"כ מתה חשתו של שני אחריו. ונשארה בעלת מאמר זו: ר' **אלעור היא.** בפרק ב"ש" המגרש את האשה והחזירה מותרת ליבם רבי אלעזר אוסר הואיל ועמדה עליו שעה אחת באיסור גרושת אח: דבשעת נפילה לא איתחואי. דמקמי נפילה איתסרא עליה: מסה יבמסו. אמקדש אחות יבמתו קאי: חוללת. כשמואל ורב אסי: עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלעור. בפרק בית שמאי אלא גבי מגרש אשה והחזירה משום דמנפילה ואילך לא איתסרא עליה

הך דאזלא בהדה לבי דינא גזרו בהו רבנן האי דלא אזלא בהדה לבי דינא לא גזרו בהו רבגן: ב'תני' אחולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתיבמת יוכן המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת הרי זו פמורה מישומרת יבם שקידש אחיו את אחותה משום רבי יהודה בן בתירא אמרו אומרים לו המתן עד שיעשה אחיך מעשה חלץ לה אחיו או כנסה יכנום את אשתו מתה היבמה יכנום את אשתו ימת יכם יוציא את אשתו כגם ואשת אחיו בחליצה: גבו' מאי וכן אימא אבל המגרש אמר ריש לקיש ייכאן שנה רבי האחות גרושה מדברי תורה יאחות חלוצה מדברי סופרים: שומרת יבם שקידש וכו': יאמר שמואל הלכה כדברי רבי יהודה בן בתירא איבעיא להו מתה אשתו מהו ביבמתו רב ורבי חנינא דאמרי תרוייהו ימתה אשתו מותר ביבמתו שמואל ורב אםי דאמרי תרוייהו מתה אשתו אסור ביבמתו אמר רבא מאי מעמא דרב משום דהואי יבמה שהותרה ונאסרה וחזרה והותרה תחזור להיתירה הראשון מתיב רב המנונא סג' אחין ב' נשואין ב' אחיות ואחד מופנה מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה מופנה מאמר ואחר כך מת אחיו השני ואָחר כך מתה אשתו אחריו אותה יבמה חולצת ולא מתיבמת ואמאי תיהוי כיבמה שהותרה ונאסרה וחזרה והותרה תחזור להיתירה הראשון אישתיק לבתר דנפק אמר אמאי לא אמרת 'ליה רבי אלעזר היא דאמר ∞כיון שעמרה עליו שעה אחת באיסור נאסרה עליו עולמית הדר אמר אימור דא"ר אלעזר היכא דלא חזיא בשעת נפילה אבל היכא דחזיא בשעת נפילה מי אמר הדר אמר אין והתניא רבי אלעזר אומר מתה יבמתו מותר באשתו מתה אשתו אותה יבמה חולצת ולא מתיבמת לימא שמואל ורב אםי דאמרי כר' אלעזר אפי' תימא כרבגן עד כאן לא קמיפלגי רבגן עלְיה דרבי אלעזר אלא משום דמנפילה ואילך לא מיתםר עלייהו אבל הכא ו אדנם. אפילו רבנן מודו: מתני מחיבמה לא אפילו רבנן מודו: תחלוץ ולא תתייבם עד שיש לה שלשה חדשים "וכן כל שאר הנשים לא יתארםו ולא ינשאו ער שיהו להן שלשה חדשים אחר

גם לרתה אפילו שתיהן נשואות לנכרי דאינהו סברי שרחל ולרתה דאינהו סברי שרחל ולרתה נשי אחיו הוו שהרי חלך לרחל: האי דלא נשי אחיו היו שהרי חלך לרחל וחימה גדולה פירש דהא חנן במתניתין

ובאחותה בזמן שהיא קיימת הא מתה שריא ותגן נמי לקמן (דף מע.) חלך לה ומתה מותר באחותה ואמאי והא סברי שלאחותה חלץ ועוד דתנן האחין מותרין אע"ג דאזלי בהדיה לבי דינא ועוד דלא מיתסר לרה אלא דוקא במלוה כדאמרינן בפ' קמא (לעיל ח.) ולעיל בריש ארבעה אחין (דף מ. ושם) גבי התחיל באחיות מייתי לה למתני׳ דהכא דהיינו ששניהן נשואות לאחיו ופ"ה יש לישב קלת בנשוחה לחחיו ולח לנכרי א) ונרא' לר"י דגרסי' הח דאולח בהדיה לבי דינא פי׳ שהולכת לחלוץ וכיון דחלנה דמיא לגרושה טפי ואסרו גם לרת קרובתה כשנשוחה לחחיו דדמיא לנרת ערוה אבל כשחולנת נרת לאה ולא לאה לא דמיא לאה לגרושה ואפילו רחל שהיא קרובת לרת חלולה שריא ויש ספרים דלא גרסי לא בהדיה ולא בהדה אלא הא דאולא לבי דינא והא דלא אולא: יוציא את אשתו בגם. בפ׳ ארבעה אחין (לעיל כט.) לא בעי למימר דזו היא למעוטי הך דהכא דפשע כדפרישית לעיל (6): מתה אשתו מותר ביבמתו. ומתני

דקתני מתה יבמתו ולא נקט מתה אשתו דהוי רבותא טפי איידי דבעי למיתני מת היבם תנא נמי מתה הינמה: מאי מעמא דרב משום דהוי יבמה שהותרה. ואע״פ דנפ׳ ארבעה אחין (שם דף מ:) שרי רב אפילו לא הותרה לכתחלה דקאמר מתה הראשונה מותר בשניה היינו דוקא בזיקה דרבנן אבל הכא אחות אשה דאורייתא דוקא משום דהותרה: עשה בה מופנה מאמר. לא אנטריך אלא לאפוקי מב"ש

דאמר (לעיל דף כט.) מאמר קונה קנין גמור אי נמי נקט עשה בה מאמר לאשמועינן דאע"ג דאין זיקת השניה גמורה אפילו הכי אוסרת את זו: ואמאי תיהוי יכמה שהותרה כו'. תימה דלא פריך מהך

ברייתא לרב בריש פרק ארבעה אחין (לעיל דף כח.) ולישני דרבי אלעזר היא כדמשני הכח: הדר אמר אימור דאמר רבי אלעזר בו'. אכתי הוה מני למימר דטעמא דר' אלעזר כדמפרש לקמן בפרק ב"ש (דף קט. ושם) אבל בהך ברייתה דלמה לה פליגי:

בתולות ואחד בעולות אחד גרושות ואחד אלמנות אחד נשואות ואחד ארוסות רבי יהודה אומר הגשואות יתארסו והארוסות ינשאו חוץ מן הארוסות שביהודה מפני שלבו גם בה ״ר' יוםי אומר כל הנשים יתארםו חוץ מן האלמנה מפני

ואיסור שבחיי אחיו לא מהני השתא דליכא למימר אין אני קורא בה בשעת נפילה דלאו בשעת נפילה הואי אבל בברייתא דמקדש אחות יבמתו דמנפילה ואילך איתסרא עליה והרי אין אני קורא בה בשעת זיקת יבום יבתה יבא עליה לא פליגי: מתבר' לא סחלוץ. מפרש טעמא בגמרא (ע"ב): בחלום ובעולום ארוסום וגשוחום. בגמרא [מב:] בעי מאי הפרש איכא בין בחולות לארוסות בין נשואות לבעולות: הגשוחום יהארסו. דטעמא משום להבחין בין זרע ראשון לזרע שני הוא שלא תלד ספק בן ט׳ לראשון ספק בן ז׳ לאחרון ובאירוסין ליכא למימר הכי: והארוסום ינשאו. מיד דהא לא איעברא מן הראשון: **חוץ מארוסה שביהודה.** דתנן פרק קמא דכתובות (דף יב.) ביהודה היו מייחדים החתן והכלה קודם כניסתן לחופה כדי שיהא לבו גם בה כלומר רגיל ומצחק עמה שלא יהיו בושין זה מזה בבעילת מצוה הלכך חיישינן דלמא בעיל: כל הנשים י**מארסו**. רבי יוסי אנשואות קאי והכי ⁰ (קא"ל ר' יהודה) כל הנשים נשואות יתארסו כדקאמרת ולא גזרינן אירוסין אטו נשואין ומיהו בהא פליגנא עלך שלא חלקת בין אלמנה לגרושה והתרת אלמנה ליארס בתוך ימי אבלה ואנא סבירא לי אלמנה מן הנשואין לא תארס כל שלשים ימי אבלה:

רבנן אלא דמשום דמנפילה ואילך לא מתסר עלויה אבל היכא דמנפילה ואילך אמסר אפילו רבנן מודו דאסירא ומש"ה בישא קום פרא דקאמר ולא מחייבמת וא"כ שפיר קאמר הדר אמר דודאי היה מתסרט ממה שאמר דאמיא אליבא דרבי אליעור דודאי אמיא כרבנן כדפ"י וא"כ אשמיק בדין שהרי לא ידע מה (היה) לתרך ממה שאמר מחור להמירה הראשון דהכא חוינן דאינה מחייבמת ולא אמרינן תחזור להתירה הראשון:

מהמנו ועוד יש מיסורין הרכב (עירובין שם). ולא יתארסו. גזור רבען מירוסין אטו נשואין (שם). אחד בתולות כו'. מפרש הסס (לקמן מב:) אחת שנישאו להי כשהן בחולות ואחת שנישאו להי כשהן בעולות, שנחאלמנה או נמגרשה מבעלה זה בין מן האירוסין בין מן הכשואין, לניכות להממין אחר הגט או אחר המיחה ג' מדשים (עירובין שם). ואחד ארוסות. אף על גב דארוסה לאו במ עיבורי היא, גזור רבען ארוסה אטו נשואה. דברי ר"מ לא גרסיען אלא סתמת היא (שם). הגשואות יתארסו. מיד דהא לא מיעברא משני מוך ג' ואם חלד בחוך ט' ודאי דראשון הוא, דאי מאחרון בן ששה הוא ולא חיי, והארוסות. שנחאלמנו או

שת האירוסין, ינשאו. מיד דהא לא מיעברא מראשון (שם). דוץ מן הארוסות שביהודה. שהיו רגילין לימד חמן וכלה קודס כניסמן לחופה כדאמריטן נישאו. מיד דהא לא מיעברא מראשון (שם). דוץ מן הארוסות שביהודה. שהיו רגילין לימד חמן וכלה קודה פליג דשרי ארוסה ליעשא (שם).

:אה"ע סימן קעד סע"ג עא ב מיי שם הלכה ט סמג עשין נא נב טוש"ע אה"ע סימן קעג סעיף א: עב ג מיי׳ פ״ח מהלכות

יבום הלכה יד ופ"ז הלכה ח סמג עשין נא

טוש"ע אה"ע סימן קנט סעיף ה: עג ד מיי שם טוש"ע ו: אה"ע שם סעיף להי ע עם ספיף רו. עד ה מיי׳ פ״ב מהלכות איסורי ביאה הלכה ז סמג לאוין קח טוש"ע אה"ע סימן טו סעיף כו: עה ר מיי פ"א מהלכות יבום הלכה יג סמג וה"ע סימן קעד סע"ג:

עו ז מיי פ"ז שם הלכה ה סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סימן קנט סעיף ז: עד ח מיי׳ פ״א מהלכות יבום הלכה יט סמג עשין נג טוש"ע אה"ע סימן קסד סעיף א: עד ט מייי פי״א מהלי גירושין הלכה יי סמג עשין כ טור ש"י אה"ע סי יג סעיף א:

הגהות הב"ח (א) תום' ד"ה יוליא וכו' כדפרישית לעיל. דף כ"ט. ד"ה אוי לו:

תוספות ישנים

א) ועוד קשה דלפ״ה היכא דנולדה לאחר חלילת אחותה משתרי לרתה דהא לא אתיא בהדה לב״ד וא״כ מתני׳ לא מיירי בכל ענין עוד קשה דפ״ה בנשוחות לנכרי חסירן ליה ואמאי הלא אף אם היתה ומננהי שלם מף מם שמה לרה עמה ממש שריא ליה כיון דאינה מאחין דאין לרה אלא מאח וגם לפ״ה קשה הלשון דנקט במתני דלרת קרובת חלולה דהא לא מקריים לרה אלא מאח ונראה לפרש דה"ק הך דאולא בהדיה לבי דינא כלומר שהולכת מת האיש רבנן לאסור קרובותיה כמו לכן נחסור קרובותים כנוו קרובי גרושתו ואם כן אסור בלרתה כתו בלרת גרושתו ובשנשואות [לנכרי] לא מיירי אבל הך דלא אולא לב"ד בהדיה דהיינו הלרה שאינה הולכת עמו לב"ד שהרי לא עשה בה מעשה לא גזור רבנן לאסור קרובותיה ולכך מותר בקרובת לרת חלולתו: היבא דחזיה בשעת נפילה מי אמר. תימה א"כ לא מצי אתיא אפילו כרבנן ודלא כרבי אליעזר כדמפרש ואס כן מאי קאמר הדר אמר דמשמע דעדיין קשה ליה הך דמיימי רב המנוגא ומשום הכי אשתיק הא ודאי לא קשיא ליה דהא משבשתא היא שהיה רוצה לומר דלא אתיא כרבי אליעור וא״כ הך ברייתא ליתא כמאן דכיון דלא אתיא אפיי לר' אליעור וכ"ש אליבא דרבנו לא מצי אתיא חספט דרפון נה נוכי חתים דהא רבנן שרו לה לגמרי וי"ל דידע שפיר שנויא